

RAFEL ENRICH CALAFAT

Rafel Enrich és el President del Centre Catequístic de Sant Miquel de Ciutadella; li feim unes preguntes amb motiu del centenari d'aquest centre.

Rafel, amb quina finalitat es va crear el Centre Catequístic de Sant Miquel ara fa 100 anys?

-El Centre es va crear a la barriada pobra dels pescadors de Ciutadella. El context social de llavors era molt precari, hi havia molta pobresa i els carrers anaven plens d'al·lots. Va ser llavors quan, a la petita església que hi havia al carrer de Sant Miquel, es va decidir fer sessions formatives de catequesi a la sagristia i més tard escola nocturna per a joves que feien feina de dia. Al llarg dels anys és va anar ampliant els espais per acollir als participants.

Quines activitats s'hi duen a terme?

-Actualment es fan moltes activitats, la principal és la catequística, però no podem deixar de banda el teatre o el club d'esplai, campaments d'estiu, celebracions, etc. Les activitats que actualment fem es van anar introduint donant resposta a les necessitats de la barriada en un principi i després a tot el poble. La gestió del Centre la fa un equip de laics compromesos que es sent part implicada de les diferents activitats que oferim i que té per finalitat evangelitzar i construir el Regne de Déu.

Què ha representat i representa el Centre Catequístic de Sant Miquel per a Ciutadella?

-Per la comunitat ha passat molta gent de Ciutadella i és ben coneguda pel poble. Però se'ns dubte el nostre Centre es reconegut principalment per l'activitat educativa del teatre. A més, per mitjà de la catequesi i el club d'esplai han passat molts al·lots i molts d'ells han estat els continuadors de les accions que seguim realitzant. Sense deixar de banda altres activitats pastorals que van dirigides a les famílies i adults.

Com està previst celebrar aquest centenari?

-Fa uns tres anys el consell del Centre va crear la comissió del Centenari per organitzar els actes del Centenari. Van sorgir moltes propostes, però el caire que li van donar era el de donar a conèixer les diferents accions pastorals que oferim i recordar aquelles que han deixat petjada al poble de Ciutadella. Hem fet fins ara una exposició de fotografia, xerrades sobre la comunitat, concerts, etc. Però tenim previst fer una obra de teatre, la qual té per títol: "Un petit teatre i la seva història", serà a finals de març per recordar obres de teatre que s'han fet de caire familiar i juvenil. El centenari el tancarem amb les festes de Sant Miquel d'enguany.

Toni Olives

full dominical

Església de Menorca

Número 1971 - Any XXXIX - 15 març 2020

paraules del bisbe

TEMPS DE COMPARTIR

† Francesc, Bisbe de Menorca

Benvolguts diocesans

La celebració del misteri pasqual ens involucra de tal manera en el seu dinamisme espiritual, que acaba transformant la nostra vida personal i comunitària. L'experiència de la misericòrdia de Déu, manifestada en la creu de Crist, ens mou a correspondre a aquest amor.

Celebrar la Pasqua de Jesús ens porta, en primer lloc, a estimar també nosaltres i sentir compassió especialment pels més febles. El Papa Francesc parla amb freqüència de "mirar i tocar en la fe la carn de Crist en tantes persones que sofreixen". Contemplar al Crucificat ens mou a desitjar tocar-lo en els més necessitats, amb els quals s'ha identificat (cf. Mt 25, 31-46). En el seu missatge per a la Quaresma diu el Papa que "posar el misteri pasqual en el centre de la vida significa sentir compassió per les nafres de Crist crucificat presents en les nombroses víctimes innocents de la guerra, dels abusos contra la vida tant del no nascut com de l'ancià, de les múltiples formes de violència, dels desastres mediambientals, de la distribució injusta dels béns de la terra, del tràfic de persones en totes les seves formes, de la set desenfrenada de guanys, que és una idolatria".

La Quaresma és temps de compartir amb tots ells el nostre temps, el nostre afecte i també els nostres béns. Per això, des d'antic, l'almoina és una pràctica pròpia de la Quaresma. Compartir els nos-

tres béns amb els més necessitats és "una forma de participació personal i comunitària en la construcció d'un món més just", es diu en el Missatge. Compartir ens ajuda a vèncer el nostre egoisme i ens fa més humans. Jesús ens va recomanar donar almoïna "en el secret" (Mt 6, 4), sense que ningú s'assabenti, i així tindrem un tresor inesgotable al cel (cf. Lc 12, 33).

Ara bé, el misteri pasqual no sols té capacitat de transformar la nostra vida personal; també pot i ha d'aconseguir la nostra vida social, que ha de ser més fraterna i més justa. Per això, no podem conformar-nos amb el sistema econòmic actual, que provoca massa pobresa i misèria. Cal buscar una economia més justa i inclusiva. A propòsit de la cura del planeta, el Papa ha dit que l'actual sistema de relacions comercials i de propietat és "estructuralment pervers" (Laudato si', 52), perquè preval l'especulació i la cerca de renda financera, ignorant els efectes sobre l'home i el medi ambient (cf. Laudato si', 56). La Pasqua ens mou per això també a treballar per a dissenyar una economia més justa que l'actual.

El Senyor ens concedeix un temps propici per a créixer en el coneixement del misteri de misericòrdia que s'ha manifestat en la creu de Crist. És temps, també, de respondre a aquest amor personalment i com a societat, prenent-nos de debò l'objectiu de construir un món en el qual ningú sigui exclòs ni marginat.

Foto: Toni Barber

Lectura del llibre de l'Èxode
17, 3-7

Salm responsorial 94

R: Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: "No enduriu els vostres cors."

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma 5, 1-2. 5-8

Lectura de l'evangelí segons sant Joan 4, 5-15. M-26, 39a. 40-42

En aquell temps, Jesús arribà a una població samaritana que s'anomena Sicar, prop de les terres que Jacob havia donat al seu fill Josep. Allà hi ha el pou de Jacob. Era devers migdia quan Jesús, cansat de caminar, estava assegut devora el pou. Els deixebles havien anat al poble a comprar provisions. Va arribar una dona samaritana, que venia a treure aigua. Jesús li diu: "Dóna'm aigua." Li diu la samaritana: "¿Com? ¿Vós, un jueu, em demanau aigua a mi, que som una dona samaritana?" Heu de saber que els jueus no es fan amb els samaritans. Jesús li respongué: "Si sabessis què vol donar-te Déu i qui és el qui et demana que li donis aigua, ets tu qui li hauries demanat aigua viva i ell te l'hauria donada." Ella li diu: "Senyor, aquest pou és fondo i no teniu res per a treure l'aigua. ¿D'on treus l'aigua viva? Jacob, el nostre pare, ens va donar aquest pou i en bevia tant ell, com els seus fills, com el seu bestiar. ¿És que vós sou més gran que ell?" Jesús li respongué: "Els qui beuen aigua d'aquesta, tornen tenir set, però el

qui begui de la que jo li donaré, no tindrà set mai més; l'aigua que jo li donaré es convertirà en una font que brollarà sempre dins ell per donar-li vida eterna." Li diu la dona: "Senyor, donau-me sempre aigua d'aquesta: que no tenguí mai més set ni hagi de tornar mai més aquí a treure aigua d'aquest pou." "Senyor, veig que sou un profeta. Els nostres pares adoraren Déu en aquesta muntanya, però vosaltres, els jueus, deis que el lloc on ha de ser adorat és Jerusalem." Jesús li respongué: "Creu-me, dona, s'acosta l'hora que el lloc on adoreu el Pare no serà ni aquesta muntanya ni Jerusalem. Vosaltres no sabeu qui adoreu; nosaltres sí que ho sabem, perquè la salvació ve dels jueus. Però s'acosta l'hora, més ben dit, és ara mateix, que els bons adoradors adoraran el Pare en esperit i en veritat. Aquests són els adoradors que vol el Pare. Déu és esperit. Per això els qui l'adoren, ho han de fer en esperit i en veritat." Li diu la dona: "Sé que ha de venir el Messies, és a dir, l'Ungit. Quan ell véngui, ens ho explicarà tot." Ell li respon: "El Messies som jo, que parl amb tu." Molts de samaritans d'aquell poble van creure en ell. Per això, quan els samaritans anaren a veure'l, li pregaven que es quedàs amb ells. I s'hi va quedar tres dies. Després de sentir-lo parlar a ell mateix, encara molts més van creure, i deien a la dona: "Ara ja no creim només pel que tu deies; nosaltres mateixos l'hem sentit, i sabem que aquest és de ver el Salvador del món."

Lectura del libro del Éxodo
17, 3-7

Salmo responsorial 94

R: Ojalá escuchéis hoy la voz del Señor: «No endurezcáis vuestro corazón».

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos
5, 1-2. 5-8

Lectura del santo Evangelio según san Juan

4, 5-15. M-26, 39a. 40-42

En aquel tiempo, llegó Jesús a un ciudad de Samaria llamado Sicar, cerca del campo que dio Jacob a su hijo José; allí estaba el pozo de Jacob. Jesús, cansado del camino, estaba allí sentado junto al pozo. Era hacia la hora sexta. Llega una mujer de Samaria a sacar agua, y Jesús le dice: «Dame de beber». Sus discípulos se habían ido al pueblo a comprar comida. La samaritana le dice: «¿Cómo tú, siendo judío, me pides de beber a mi, que soy samaritana?» (porque los judíos no se tratan con los samaritanos). Jesús le contestó: «Si conocieras el don de Dios y quién es el que te dice "dame de beber", le pedirías tú, y él te daría agua viva». La mujer le dice: «Señor, si no tienes cubo, y el pozo es hondo, ¿de dónde sacas el agua viva?; ¿eres tú más que nuestro padre Jacob, que nos dio este pozo, y de él bebieron él y sus hijos y sus ganados?». Jesús le contestó: «El que bebe de esta agua

vuelve a tener sed; pero el que beba del agua que yo le daré nunca más tendrá sed: el agua que yo le daré se convertirá dentro de él en un surtidor de agua que salta hasta la vida eterna». La mujer le dice: «Señor, dame esa agua: así no tendré más sed, ni tendré que venir aquí a sacarla. Veo que tú eres un profeta. Nuestros padres dieron culto en este monte, y vosotros decís que el sitio donde se debe dar culto está en Jerusalén» Jesús le dice: «Créeme, mujer: se acerca la hora en que ni en este monte ni en Jerusalén adorareis al Padre. Vosotros adoráis a uno que no conocéis; nosotros adoramos a uno que conocemos, porque la salvación viene de los judíos. Pero se acerca la hora, ya está aquí, en que los verdaderos adoradores adorarán al Padre en espíritu y verdad, porque el Padre desea que lo adoren así. Dios es espíritu, y los que lo adoran deben hacerlo en espíritu y verdad.» La mujer le dice: «Sé que va a venir el Mesías, el Cristo; cuando venga, él nos lo dirá todo». Jesús le dice: «Soy yo, el que habla contigo.» En aquel pueblo muchos creyeron en él. Así, cuando llegaron a verlo los samaritanos, le rogaban que se quedara con ellos. Y se quedó allí dos días. Todavía creyeron muchos más por su predicación, y decían a la mujer: «Ya no creemos por lo que tú dices; nosotros mismos lo hemos oído y sabemos que él es de verdad el Salvador del mundo».

evangelí i vida

"Dóna'm aigua"

Vicent Llabrés

A partir del III Diumenge de Quaresma i al llarg de les següents setmanes, la litúrgia ens ofereix tres trobades de Jesús que ens presenta l'evangelista Joan (la dona samaritana, el cec de naixement i Llätzer).

Aquest diumenge és amb la dona samaritana. Jesús passa per territori d'heretges, com eren considerats els samaritans pels jueus ortodoxes. És una vella història d'odis i rancors a causa de la religió, uns i altres pensaven que el seu "déu" era millor que l'altre.

Un jueu religiós havia d'evitar tot contacte amb els samaritans, no solament impurs, sinó heretges, i el que menys es podia pensar era demanar-li a un d'ells de menjar o beure.

Jesús, de camí des de Jerusalem cap a Galilea passa per Samaria, se sent cansat, més que pel camí, a causa d'aquestes disputes religioses sense sentit... i li demana aigua del seu pou a una dona samaritana, Jesús arriba demanant, no donant, demana per després oferir ell molt més.

L'aigua d'aquell pou, que era profund i estava tancada; representa el judaisme i el Samaritanisme. És una crítica a les religions que es centren en les seves tradicions, en els seus costums i les seves normes. I Jesús ofereix a canvi "aigua viva", que segons el mateix Joan és l'Esperit que dona la vida eterna. A una i altra religió els faltava aquesta aigua viva, no tenien Esperit i veritable adoració.

Jesús proposa una "religió" nova i un culte

nou: el culte en Esperit i veritat. L'Esperit donarà a conèixer quin és el culte que té sentit: el conèixer Déu i adorar-lo com Pare. Però els jueus i els samaritans no adoren precisament a Déu com a Pare, sinó a un déu que ells mateixos han creat a la seva manera; el déu que justifica els seus odis i rancors. Aquesta religió, que moltes vegades segueix sent la dinàmica de les nostres religions actuals. Avui, idò, també podem aprendre molt des del punt de vista ecumènic amb aquest evangelí. Aquest no passar lluny de la terra, del món o la vida dels maleïts; aquest demanar per donar i oferir en nom del Déu viu la felicitat i la vida veritable... és el propi de Crist. Són molts els desafiaments que aquesta narració evangèlica ens pot suggerir avui.

pregar amb els salms

El salm 147 és un preciós cant de lloança i com bon amic orant em fa fixar en la importància de la *paraula* que esmenta dues vegades:

*Envia ordres a la terra,
corre de pressa la seva paraula (v. 15).
Anuncia la seva paraula als fills de Jacob
(v. 19)*

La Paraula és la persona de Jesucrist que

Salm 147

Acollir la Paraula

s'ha manifestat com a Llum en la foscor. Saviesa que ens ajuda a comprendre i a assaborir la joia de viure acompanyats per Déu

*Manté la pau en el teu territori
i et sacia amb la flor del blat (v. 14)*

Per acollir la Paraula cal fer silenci interior, en aquest silenci es va obrint el cor per rebre la Paraula i fer-la vida en nosaltres.

Gadi Bosch osc

Necessitem fer silenci interior perquè Déu parla «baixet» i la seva veu només se'ns farà audible si som capaços de fer callar les altres. Sobretot, el necessitem per retrobar-nos a nosaltres mateixes i recuperar la serenor quan la vida ens ha sacsejat i tenim el perill de perdre l'equilibri interior. La fe ens dóna força i ens impulsa a respectar els altres per construir junts un món millor on tothom pugui tenir pau i farina pel pa de cada dia.

Crist Viu

CRIST VIU!

“Apropar els joves a Crist i a l'Església”

Cristina Martí

El Papa, considera que “vosaltres mateixos joves sou agents de pastoral juvenil, acompanyats i guiats, però lliures per a trobar camins sempre nous amb creativitat i audàcia”. (CV 203) La responsabilitat dels adults és caminar al vostre costat, acompanyar-vos en aquest camí de creixement i de comunicació de la vostra experiència.

Es tracta de posar en joc la saviesa que tenen els joves per a entendre als seus iguals, ells coneixen la sensibilitat, el llenguatge i els problemes dels joves.

Actualment, “la pastoral juvenil necessita adquirir una altra flexibilitat, i convocar als joves a esdeveniments, que els ofereixin un lloc on no només rebin una formació, sinó que també els permetin compartir la vida, celebrar, cantar, escoltar testimoniatges reals i experimentar una trobada comunitària amb el Déu viu”. (CV 204)

Reflexionem, valorem, fem autocrítica i recollim totes aquelles experiències que han estat realment atractives per a “**apropar els joves a Crist i a l'Església, per a comunicar l'alegria de l'Evangeli**”. (CV 205) **Què podem fer cadascun en la nostra situació per a fer-ho realitat?**

La pastoral juvenil només pot ser sinodal si caminem junts, valorem els carismes, ens encaminem cap a una Església participativa i corresponsable, capaç de valorar la riquesa de la varietat, que aculli amb gratitud l'aportació dels laics, de la vida consagrada masculina i femenina, dels grups, associacions i moviments. “No cal excloure a ningú, ni deixar que s'exclougui”. (CV 206)

Aprentem els uns dels altres, farem realitat l'Església de Jesucrist. Ella pot atreure els joves perquè “és un entramat de dons variats que l'Esperit vessa incessantment en ella, fent-la sempre nova malgrat les seves misèries”. (CV 207)

Crec que els joves han d'aportar a l'Església? Confio en ells? Estic disposat a acompanyar-los i guiar-los, sense excloure ningú?

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 3ª Setmana:

Dg. 15, III de Quaresma:
Ex 17, 3-7 / Sal 94 / Rm 5, 1-2, 5-8 / Jo 4, 5-42.

DI. 16, Fèria: 2R 5, 1-5a / Sal 41 / Lc 4, 24-30.

Dt. 17, Fèria: Dn 3, 25, 34-43 / Sal 24 / Mt 18, 21-35. (LIII aniversari del Bisbe Bartomeu Pascual i Marroig)

Dc. 18, Fèria: Dt 4, 1, 5-9 / Sal 147 / Mt 5, 17-19.

Dj. 19, Sant Josep, espòs de la Verge Maria (S): 2S 7, 4-5a, 12-14a, 16 / Sal 88 / Rm 4, 13, 16-18, 22 / Mt 1, 16, 18-21, 24a o bé: Lc 2, 41-51a.

Dv. 20, Fèria: Os 14, 2-10 / Sal 80 / Mc 12, 28b-34.

Ds. 21, Fèria: Os 6, 1b-6 / Sal 50 / Lc 18, 9-14.

Dg. 22, IV de Quaresma:
1S 15, 1, 6-7, 10-13a / Sal 22 / Ef 5, 8-14 / Jo 9, 1-41.

Dia del Seminari 2020

En el marc de la festa de Sant Josep celebrarem, un any més, el Dia del Seminari. Es tracta d'una jornada instituída el 1935 i que té com a objectiu donar a conèixer el Seminari Diocesà i promoure les vocacions a la vida sacerdotal. Pot ser aquesta, idò, una bona ocasió per a reflexionar sobre la vocació al sacerdoti.

En un món com el nostre, en el qual les idees van i vénen sense semblar importar moltes vegades la coherència, parlar de decisions i compromisos que englobin tota una vida, potser és quelcom que espanta i, llavors, quelcom del que no se'n parla sovint. Però -atenció!- el fet que alguna cosa no estigui de moda, no vol dir que no

existeixi o que sigui manco digne. En efecte, són molts els capellans, també aquí a la nostra estimada Diòcesi de Menorca, que, havent respost “sí” a la crida del Senyor, s'entreguen diàriament en el seu ministeri servint al poble de Déu. Els seminaristes hem escoltat també aquesta crida a seguir de ben prop el Senyor Jesús. I ho fem preparant-nos ara el millor possible per tal que, el dia de demà, puguem viure a la manera del Bon Pastor, encarnant les seves actituds i sentiments amb la comunitat que l'Església ens confii. Preguem tots, idò, pel Seminari i per les vocacions sacerdotals. I... si llegeixes això i creus que el Senyor et crida, no tinguis por!

Pau Pons, seminarista

agenda

Recés dels preveres

Dimecres 18 de març el Bisbe Mons. Francesc dirigità el recés mensual dels preveres, a partir de les 10.30 h, al Santuari de la Mare de Déu del Toro

24 hores per al Senyor

Celebram **“Les 24 hores per al Senyor”**, guiats per les paraules que Jesús va dir *“Els teus pecats et són perdonats”* (Llc 7,48). La jornada començarà divendres 20 de març fins al dissabte 21 de març.

-A l'Arxiprestat de Ciutadella: A l'església de Sant Miquel de les 16 h del divendres fins a les 16 h del dissabte.

-A l'Arxiprestat del Centre: A l'església parroquial de Sant Martí des Mercadal, de les 17 h del divendres fins a les 17 h del dissabte.

-A l'Arxiprestat de Maó: A l'església de les Concepcionistes de les 17 h del divendres fins a les 17 h del dissabte.

Trobada d'adolescents i joves

El 21 i 22 de març trobada de joves sota el lema **“Qui són els nostres Influencers?”** al Santuari del Toro. Les activitats començaran el dissabte a les 16 h fins al diumenge a les 15.30 h.

Dia del Seminari

Diumenge 22 de març celebració del Dia del Seminari enguany amb el lema **“Pastors Missioners”**.

Reunió viatge a Lourdes

El Secretariat de Santuaris i Peregrinacions convoca a tots els peregrins que viatgen a Lourdes a una reunió el 29 de març a les 17 h a la parròquia de Sant Martí des Mercadal. (De moment al dia de tancar l'edició 10-03-2020, el viatge segueix endavant).

Notícies nostres

Diada del Pensament dels Escoltes

La Diada del Pensament, que anualment celebren els Escoltes de tot el món, és una jornada de reflexió sobre la identitat del cap. Aquest any una trentena de caps i simpatitzants dels Escoltes de Menorca, van participar el passat 28 de febrer a l'estona de reflexió celebrada a la Parròquia de Sant Antoni Mª Claret de Ciutadella. La xerrada la va fer Mn. Jordi Font, consiliari escolta, que va parlar sobre **“El mètode escolta i les seves arrels”**. El ponent, persona que ha fet molts de treballs sobre el tema, a més d'aportar la intuïció educativa d'en Baden Powell, fundador de l'escoltisme, va fer un repàs als aspectes essencials que defineixen el mètode en l'escoltisme. Va ajudar a entendre que si treballem bé el mètode escolta, en tota la seva puresa, hi van inclosos

Foto: Toni Fullana

tots els aspectes educatius de l'educació, la fe i el país, que conté l'originalitat de l'escoltisme. No es tracta d'afegir res, tot hi queda inclòs. Va animar a aplicar el mètode en la seva puresa fundacional, conscients que, d'aquesta manera, educam per a ser bons ciutadans i bons cristians.

Segon Diàleg del Bisbe amb els menorquins

El divendres 28 de febrer el nostre Bisbe Mons. Francesc va dur a terme el segon diàleg d'aquest curs a la parròquia de Santa Eulàlia d'Alaior, sota el títol: **“Qui ha d'educar els nostres fills?”** El Bisbe va afirmar que els primers responsables de l'educació són els pares, sent “un dret original que correspon als pares pel fet d'haver engendrat als fills”. Va manifestar que

l'educació dels fills ha de ser integral, incloent coneixements, valors, espiritualitat i creences, i, que hi ha dos elements essencials dins de l'educació cristiana: l'amor i la llibertat. També va recordar el dret d'educar en consciència, d'acord amb els valors i conviccions dels pares, respectant que la formació religiosa i moral correspon als pares.

El nostre Bisbe va fer referència a la llibertat per escollir el centre educatiu dels fills i va assenyalar que en la seva missió educadora els pares necessiten la col·laboració de l'Estat, de l'Església i de la societat i va indicar que correspon a l'Estat de garantir un sistema educatiu de qualitat per a tots, garantint el dret dels pares a triar un centre educatiu d'acord amb les seves conviccions, promoure una educació en llibertat que afavoreixi la tolerància i la pau i actuar de manera subsidiària quan la família no pot garantir l'educació dels fills.

Foto: Bosco Martí

Recés per a catequistes

El dissabte 29 de febrer va tenir lloc al Santuari del Toro el recés de Quaresma dirigit als catequistes de la nostra diòcesi. En aquesta ocasió, el lema de la trobada va ser **“Catequistes, companys de camí”** que va ser dirigit per Mn. Llorenç Sales, delegat de l'àrea de l'Anunci. La jornada es va iniciar amb uns moments de pregària comunitària, després de la qual Mn. Sales partint de l'episodi de el llibre dels Fets dels Apòstols que narra la trobada entre Felip i l'eunuc, va anar introduint als assistents quina havia de ser l'espiritualitat del catequista, basada en la pròpia experiència de Jesús ressuscitat i mostrant, a la llum del text, quina hauria de ser la dinàmica de trobada i acompanyament del catequitzant. Després d'un espai de silenci per a la pregària personal, el bisbe Francesc va presentar als catequistes les línies generals i el fonament pastoral del futur nou Directori diocesà per a la pastoral de la

iniciació cristiana. Tot seguit, el director del SDC va explicar als assistents quin era l'itinerari proposat per aquesta etapa de creixement en la fe. Ara són els diversos equips de catequistes que en les seves respectives parròquies han d'estudiar aquest document per apropiars-ne i fer les propostes que considerin oportunes per adequar-lo a la nostra realitat diocesana.

Secretariat de Catequesi

Foto: Secretariat Diocesà de Catequesi

